

Fatima – modigt namn på svensk bebis

Fatima, profeten Mohammeds älsklingsdotter, har landat på Södermalm i Stockholm. Jovisst, jag har födelseannonsen framför mig: Välkommen Fatima, Theodors syster, Ebba Gillbrand och Patrik Gustafsson, SöS 18 oktober 2003.

När jag ringer upp Ebba Gillbrand sitter hon med sin lilla dotter i famnen. Hur kom det sig att ni, svenska infödingar, valde att ge henne ett muslimskt namn, undrar jag. Jo, Ebba Gillbrands farfars syster hette faktiskt Fatima. Och namnet kändes rätt, vi ville åt det mångkulturella, säger Ebba Gillbrand.

Namnet är identitetens tydligaste symbol. Så brukar det annars heta om maten – att våra matvanor skulle vara det vi håller fast vid längst när vår kultur blandas med andras. Men när pizzan, kebaben och sushin i tur och ordning kom till Sverige var vi snabba att kasta i oss dem. Med de invandrade namnen har det varit en helt annan sak. Bland tio populäraste namnen på pojkar och flickor födda 2003 finns mest klassiker: Elin, Ida, Hanna, Linnéa och Maja, Filip, Emil, Oscar, Erik och Anton. Släktnamn, prinsnamn, Astrid Lindgren-namn.

Invandrarna kan tyckas något mindre konservativa. Få muslimska småpojkar heter Sven, men däremot väljer många föräldrar namn som fungerar i flera kulturer. Varför heter till exempel så många svenskkurdiska pojkar Robin? Namnet, som på kurdiska betyder "han som bär med sig solen", är ovanligt i Kurdistan. I Sverige blev namnet en komet på namntoppen efter det att Björn Borg valt det till sin son på 1980-talet. Få kurder har Björn Borg som idol men många hängde på ändå: här fanns ett klassiskt kurdiskt namn som samtidigt var ett riktigt svenskenamn, ett vaccin mot diskriminering.

Nu finns det egentligen inte så många riktiga svenskenamn. Fram till och med augusti pågår utställningen *Vad heter du?* på Kulturhuset i Stockholm, och där redovisas ursprunget för de drygt 600 namn som har fått en namnsdag. Ungefär en fjärdedel är av ursvenskt eller nordiskt ursprung. De flesta andra namn som uppfattas som svenska är invandrade, från grekiskan, latinet, tyskan eller hebreiskan.

Ett enda namn med ursprung i ett av dagens invandrarspråk har lyckats etablera sig som ett till synes svenskt namn: persiska Gurli, som betyder "ros". Det var vanligt kring det förra sekelskiftet, sannolikt som en del av en vurm för den exotiska och lockande Orienten.

Idag är den muslimska världens status lägre. Därför kostar det på att ge sitt barn ett namn, en identitet, med muslimsk klang. Men att på det sättet trotsa vedertagna statusstrukturer är modigt. Och, tror jag, trendkänsligt. För även de namn som idag har en invandrarklang kommer en dag att bli svenska, om inte förr så när dagens dagisbarn

ska döpa sina barn. För den som lekt i sandlådan med Ali och Albin
klingar namnen lika, liksom Fatima och Felicia, för att inte tala om
Nalin och Malin.